

KURJER POZNAŃSKI

Abonament kwartalny na pocztę mk. 5 — z odnośnikiem do domu mk. 5.42

Abonament kwartalny w Poznaniu w ekspedycji mk. 4.70 z odnośnikiem do domu mk. 5.—

Ogłoszenia: 30 łogów od wiersza petylowego z doliczeniem 50% dodatku drożyznianego.

Nr. 39. | Poznań, niedziela dnia 16. lutego 1. 19. | Rok XIV.

Poznań, dnia 15. lutego 1919.

Najbliższe zadania Sejmu.

(Od naszego specjalnego sprawozdawcy.)

Warszawa, 13. lutego.

Po uchwaleniu regulaminu i ustaleniu składu osobistego Sejmu przystąpi do wyboru marszałka i przyjdzie. Wówczas też zapewne obecny Naczelnik Państwa złoży władzę w ręce Sejmu, tak że z tą chwilą pełnia władzy państwowej spocznie w łaski marszałkowskiej, widomego znaku woli narodu. Stan takiego połączenia władzy ustawodawczej i wykonawczej może być oczywiście tylko przejściowy i możliwie krótki. Dobro państwa wymaga jak najspieszniejszej organizacji naczelnych władz państwowych, mających za sobą wolę i auctoritet przedstawicielstwa narodowego. Pilne zadania tak w dziedzinie polityki zagranicznej jak i wewnętrznej, nie mniej obrona granic i których toczy się walka, nie pozwalają nawet na najkrótszy zastój maszynierii państwowej. Wobec tego, że właściwa konstytucja wymaga dokładnego opracowania i pospiesznych szkoleń w skutkach fatalnych, Sejm będzie musiał na razie opracować i uchwalić krótką, zawierającą najniezbędniejsze dla budowy państwa postanowienia „ustawę zasadniczą”, któraby umożliwiła stworzenie najniezbędniejszych, podstawowych szkieletów państwowości. Ustawa taka, aby mogła być szybko uchwalona, nie może zawierać niczego, co nie jest konieczne potrzebne, co uchwalenie jej utrudniać by mogło.

Wedle opinii poselskich kół narodowych ustawa taka winna zawierać postanowienia, że Sejm jest władzą ustawodawczą Rzeczypospolitej Polskiej. On uchwała obowiązujące prawa, ustanawia budżet, przyswala na ciężar pożyczek, kontroluje skarbowość i uchwała pobór rekruta. Władze wykonawczą sprawuje prezydent Rzeczypospolitej, wybrany przez Sejm absolutną większością głosujących. On reprezentuje Rzeczypospolitą, mianuje posłów i przyjmuje poselstwa obce. Za zgodą Sejmu prezydent zawiera traktaty i wypowiedza wojnę (nie byłoby zatem tajnych traktatów). Prezydent mianuje i odwołuje gabinet i ministrów, odpowiedzialnych przed Sejmem osobliście za swój resort i zbiorowo za całą politykę gabinetu. Każdy akt rządowy musi być podpisany przez odpowiedzialnego ministra. Władze sadową wykonują sady według obowiązujących ustaw, — sady niezależne od władzy wykonawczej; wyroki w imieniu Rzeczypospolitej, prezydent ma prawo łaski.

Taka byłaby ustawa prowizoryczna zasadnicza, obowiązująca do uchwalenia i wprowadzenia w życie trwałej konstytucji, do wypracowania której Sejm mógłby już stopniowo i gruntownie przystąpić, nie nagłony czasem. Ustawa prowizoryczna umożliwiłaby jednak od razu nadanie państwu właściwej fizjonomii, wyłonienie przez Sejm widomej głowy państwa z woli narodu, powołanie rządu odpowiedzialnego przed Sejmem i regulowałaby powstanie i działanie najkonieczniejszych i podstawowych organów państwa oraz normowałaby wogóle prawidłowe życie państwa.

Znaczenie międzynarodowe takiego sprawnego i szybkiego ukształtowania się naczelnych władz byłoby wielkie, świat widziałby, że powstająca Polska to twór żywy, praworzą-

dny i świadomy swoich celów. Nie potrzebuje dodawać jakie znaczenie i wpływ miałyby to na konferencję pokojową.

Jedną z dalszych pilnych trosk Sejmu byłoby stworzenie zdrowych podstaw finansowych państwa. Wielką pożyczką zagraniczną i wewnętrzną będzie konieczna. Niemniej podatek wojenny postępowy. Wystarczy wskazać na kwestię uregulowania jednostki monetarnej, uruchomienie przemysłu podstawy finansowej dla działań wojennych ku obronie kresów, sprawę silnej armii. Powszechny pobór rekruta z równoczesnym zabezpieczeniem rodzin jest sprawą palącą i bodaj najpilniejszą.

Zawarcie sojuszu z koalicją, konwencje militarne, umowy handlowe pod kontrolą Sejmu wszystko to nie cierpiące zwłoki postulaty chwili.

A zatem idzie odpowiednia polityka handlowa i gospodarcza pod kontrolą Sejmu, sprawa własnej floty.

Reformy społeczne, agrarne i robotnicze, opracowane i realizowane pod kątem widzenia dobra ogólnego - narodowego i państwowego, przeciwdziałanie niebezpieczeństwu bolszewickiemu czynnym podlegającym i przywiązującym masę ludową do państwa — oto szkielet najważniejszych i najpilniejszych spraw, którymi Sejm się zająć musi natychmiast i zaimpie.

Dokona zaś dzieła odbudowy fundamentów państwa i zaspokojenia konieczności życiowych, jeśli wszystkie swoje siły zjednoczy, wytworzy zwarła większość zdolną do pracy wydatnej, składowej i szybkiej. Niemal tu wpływ wywrze opinia całego kraju, wszystkich dzielnic, która stałym naciskiem moralnym, uzewnętrznionym przy każdej okazji może odegrać rolę bodźca doniosłego dla tempa i wydatności prac Sejmu.

Zapewne w łonie jego nie zabraknie żywiołów i grup, które partynimie kierowane względami próbować będą hamować, przeciągać i utrudniać prace państwowe - twórcze. Większość Sejmowa jednakże tem łatwiej i stanowczy upora się z przeciwnościami im bardziej zwarła czuła będzie za sobą opinie większości społeczeństwa. Zaiste wiele czasu poszło już na marne. Czas najwyższy, by Sejm ucieleśnił w czynie dążenia i potrzeby narodu, wolańcaiego po stuleciu niewoli, skrepowania i wstrzymania w rozwoju o lud, praworządność, siłę i spójność na wojnę i w wojnie i wahań Okres niepewności, prowizorji i wahań musi się skończyć. Oczy narodu patrzy na Sejm, pierwszy Sejm polski wyszły z łona całego polskiego ludu. Czyżby zawiesz miał pokładane w nim nadzieje? Wierzymy, że nie zawiedzie. j—mg.

Sytuacja Sejmowa.

(Od naszego specjalnego sprawozdawcy.)

Warszawa, 13. lutego.

W gmachu Sejmowym wra praca przygotowawcza. Odbijają się posiedzenia frakcji, toczą się pertraktacje, konwent seniorów kończy obrady nad regulaminem. Plenum Sejmu zbiera się jutro, w piątek o godz. 4. po połud.

Mimo ustalania się składu osobowego frakcji, proces krystalizacji wewnętrznej jeszcze się nie skończył. Młody Sejm nie ma jeszcze wyraźnej fizjonomii, wszystko jest jeszcze w stadium płynnym. Nie wiadomo dotąd czy powstanie stała większość Sejmowa, któraby pra-

całami Sejmu potierowała w myśli pewnego programu pracy, czy też Sejm będzie musiał pójść po linii kompromisu ze zmieniającym się składem większości, zależnie od opracowania materii obrad. Ustosunkowanie wzajemne frakcji między sobą nie pozwala jeszcze na wnioski konkretne, choć zarysowują się coraz wyraźniej dwie możliwości.

Związek Sejmowy Lud, Narod. razem z Nar. Zw. Rob. i Pol. Zjedn. Ludowym mógłby zasiliły drobny choćby grupą posłów pozafrakcyjnych czy sympatyków stać się podstawą stałej, o wyraźnym programie większości Sejmowej. Małże większość, przeciwnieby zapewne niezdecydowanych jeszcze „Piastowców” i praca Sejmu szła by po linii spokojnej, ciągłej, wydatnej.

Czy się tak stanie obecnie powiedzieć trudno. Stanowisko Pol. Zjed. Lud. (ks. Bliźnińskiego) nie jest jeszcze dostatecznie jasne.

Drużyna możliwości to większość dorywcza około Piastowców i Thugutowców jako ośrodka, ze zmiennym poparciem stronnictw z lewa, to z prawa a więc socjalistów. Stapińskich i Piastowców itd. lub Pol. Zjed. Lud., Związku Sejmowego N. L. i N. Z. R.

Nie potrzebuje dodawać, jak ujemnie taki kurs zryżak odbiły się musiał na kierunku prac Sejmowych i jak bardzo komplikowałyby się trudności w stosunku do szybkiego załatwienia i ustalenia najpilniejszych konieczności państwowych. Bo jasnym jest, że możliwość druga pozostawiałaby daleko więcej pola do rachub i spekulacji partyjnych, co przy klasowej orientacji stronnictw lewicowych, musiałoby się źle odbić na interesach ogólnopolskich i narodowych, wysuwających się w dzisiejszej chwili na plan pierwszy.

Socjaliści dokładają starań, by taka właściwa konfiguracja Sejmu, im najszybciej, stworzyć. W jakim stopniu się to uda niewiadomo narazie. Piastowcy dotąd zamiarów swoich nie odslonili.

Pierwsza próba sił będzie wybór marszałka i przyjdzie. Nastąpi to jutro, po uchwaleniu regulaminu. Na konwencie seniorów gdzie może już uprzednio do układu między frakcjami w sprawie marszałka i przewidyj, lecz i ten układ byłby uwzględnieniem stosunku sił w łonie Sejmu.

Związek Sejmowy wysuwa kandydaturę posła Wł. Seydy. „Piastowcy” Witosza lub Bolek. Innych kandydatów dotąd nima.

Osoba marszałka jest rzeczą pierwszorzędnej wagi. Wobec spodziewanego złożenia pełni władzy w ręce Sejmu przez dotychczasowego Naczelnika Państwa wobec obecności w Warszawie misji Ententy, z którą trzeba prowadzić pertraktacje najwyższego znaczenia dla przyszłości państwa i granic, wobec grożącego niebezpieczeństwa ze strony Niemiec — marszałka Sejmu czekają obowiązki odpowiedzialne i trudne. j—mg.

Zarząd Związku Sejmowego L. N.

Komisja parlamentarna 16 tu wybrała do przewodnictwa frakcyjnego Związku Sejmowego L. N. posła Korfańtego jako przewodniczącego, prof. Stan. Grabskiego i włościanina Kowalewskiego jako wiceprezesów a sekretarzami pp. Staniszkis i Kwieka.

Sila liczebna frakcji sejmowych.

Wedle danych zakomunikowanych przez przewodniczącego frakcji na konwencie seniorów siła liczebna frakcji przedstawia się jak następuje: Związek Sejmowy Ludowo-Narodowy 108 posłów — Polskie Zjednoczenie Ludowe (ks. Bliźnińskiego) 32. Narodowy Związek Robotniczy 17. Piastowcy 41. Thugutowcy 57. socjaliści 33. grupa Stanińskiego 7. ks. Okonia 5. Dochodzi do tego 11 konserwatywów galicyjskich, 6 demokratów krakowskich, 8 żydów, 2 Niemców i kilku dzikich oraz szereg posłów nie objętych dotąd frakcjami.

Z posłów parlamentarnych b. zaboru pruskiego obecni są w Sejmie pp.: książę Radziwiłł, Wł. Seyda, Korfańty, Chlapowski, Tramczyński, ks. Kłos, ks. Kurzawski, ks. Stychel i Nowicki. Mają prawo zasiadania w Sejmie na podstawie dekretu obecnego rządu jeszcze:

ze Śląska — pp.: Dombek, Sosiński, ks. Brandys i ks. Pospiech; z Prus Król. — pp.: ks. Dunajski, Łaszewski, Morawski. Sprawa przedstawicielstwa zaboru pruskiego.

«Kurier Warszawski» z czwartku donosi kwestja dopuszczenia do Sejmu ustawodawczego przedstawicieli W. Ks. Poznańskiego o-mawiana żywo od poniedziałku w klubach politycznych Sejmu, weszła wczoraj w studjum rozstrzygnięcia.

Od rana kluby radziły nad tą sprawą. Na zaproszenie Kola sejmowego posłów polskiego Zjednoczenia ludowego, poseł Korfańty referował te sprawę przed forum członków tego Kola.

Klub polskiej partii socjalistycznej uchwalil wystąpić przeciw dopuszczeniu przedstawicieli W. Ks. Poznańskiego do Sejmu, ponieważ z tego względu że nie są wybrani w sposób przewidziany przez ordynację wyborczą. Również Klub polski stronnictwa ludowego (grupa Thugutta) zajął stanowiskonegatywne w tej sprawie, zasłaniając się zasadą, że nie należy dopuszczać do Sejmu osób z nominacji. Poza tem wszystkie inne kluby zajęły w sprawie dopuszczenia przedstawicieli W. Ks. Poznańskiego do Sejmu stanowisko przychylnie.

Dyskusja w tej sprawie na posiedzeniu konwentu seniorów utrzymywana była na wysokim poziomie parlamentarnym.

Przemówienia posłów Korfańtego i Seydy, poparte przekonującymi argumentami natury prawnej oraz względami narodowymi, wywarły wielkie wrażenie, tem bardziej że o-baj rzecznicy interesów Wielkopolski zredukowali kompromisowo liczbę żądań dla tej dzielnicy mandatów ze 126 na 87 (16 posłów i 71 przedstawicieli Naczelnej Rady Ludowej).

Konwent seniorów.

Na środowym posiedzeniu konwentu seniorów obradowano nad projektem regulaminu sejmowego w którym poczyniono znaczne zmiany. Następnie zastanawiano się znowu nad kwestją dopuszczenia do Sejmu dalszych przedstawicieli byłego zaboru pruskiego. Tej kwestji tak ważnej sprawę jeszcze nie załatwiono ostatecznie i o niej może dopiero dzisiejsze zebranie konwentu zdecydować.

Posel Tramczyński marszałkiem Sejmu.

Warszawa, 14. II. Na dzisiejszem posiedzeniu wybrany został marszałkiem Sejmu polskiego adwokat Tramczyński z Poznania.

Położenie wojenne.

Komunikat Głównego Dowództwa

w Poznaniu z dnia 15. II. 1919.

Front północny: Od Nowej Wsi aż do Nakła ożywiona działalność niemieckiej artylerji. Nasza artylerja ostrzeliwała dworzec w kłe z dobrym skutkiem. Czarnkowska i Romanowa bombardowały nieprzejazdliwą ciężką artylerją i minami. Silny atak niemiecki na Walkowice odparto zupełnie. Zroszła tylko utarczki patroli. Zdobyto 1 nieuszkodzony samolot i 4 wozy z amunicją.

Front zachodni: Kamionkę i Nową Ws. ataki nieprzejazdliwie na Kopanice i pod W. Grójcem rozbiły się zupełnie w naszym ogniu zaporowym. Trzymamy na tym odcinku wszędzie obronna linie jezior i kanałów Obry. Pod Marianowem odparto patrol niemiecki.

Front południowy: Pod Leszkiem zwalka działalność artylerji. Kawcze zaatakowały nieprzejazdliwie 2 kompanjami i zdolali do wsi wtargnąć. Natychmiastowy asy kontratak wyrzucił go ze wsi. Artylerja niemiecka ostrzeliwała M. Górke, Zolednice, Niemarzyn i Pierzycę. Przy utarczce patroli w Rawickim zdobyto 1 kulomiot. Ostrów ostrzeliwali niemiecy lotniczo z kulomiotów. Rzucali także bomby na tor kolejowy Ostrów—Kalisz nie wyrządzając szkód. Szef sztabu.

Rzeczy Heimatschutzu w Kępińskiem.

W pow. kępińskim grasuje, jak wiadomo, bandycki «Heimatschutz». Dotąd brakło stamtąd jakichkolwiek wiadomości. Obecnie otrzymaliśmy 2 listy prywatne, z których wyjmujemy następujące szczegóły:

25. stycznia «Heimatschutz» zawiesił wydawnictwo gazety «Nowy Przyjaciel Ludu» w

Urząd Skarbowy przy Naczelnej Radzie Ludowej

Wzywa obywateli polskich do składania ZŁOTA na rzecz tworzącego się

ZŁOTEGO SKARBU POLSKIEGO

i komunikuje, że

Ofiarodawców bezinteresownych

wpisze się do

Księgi Złotej!

a kupujących Pożyczkę Państwową i plaćących monetą złotą po cenie nominalnej do KSIĘGI FUNDATORÓW ZŁOTEGO SKARBU POLSKIEGO.

Kepnie, a to z powodu ogłoszenia odezwy do żołnierzy-Polaków. Ludność powiatu jest więc zupełnie pozbawiona jakichkolwiek wiadomości polskich, odejta zupełnie od matczynej Krzyżacy maltretują najrozmaitszymi informacjami w rodzaju np. że Poznań Niemcy z powrotem zdobyli itd.

Rzeczy „Schutz” można tylko jednym słowem określić: handyckie. Dwór w Dornschowie strzaskali granatami i ograbil. W Opatowie zrabowali kasę Straży obywatelskiej z przeszło 3000 mk. Aresztowali i uwieźnili komendanta Opatowa i okolicy p. Franciszka Moska, ograbivszy go przy tej sposobności z około 1000 mk. w gotówce. Urządzą tam też co kilka dni obławę na mężczyzn Polaków, uważając ich partjami nie wiadomo dokąd. Obławę urządzają najczęściej nocą, przyczem zabierają ludzi prosto z łóżek, nie pozwalając im się nawet ciepłej ubrać. Nie wspominamy już o codziennych niemal rewizjach w poszukiwaniu za broń, przyczem kradną pieniądze i wszelkie kosztowności przedmioty. Najmutniejszą okolicą jest do tej bandy krzyżackiej należy także kilka renegatów górnośląskich, którzy żołnierzy opatowskich pomagali żyć od „polskich świń”. Wogóle stosunki stają się z dnia na dzień gorsze i cała ludność wczeka wybawienia ze strony wojsk polskich.

7. bn. bandy niemieccy bombardowali Mirków, położony 2-3 km. na północ od Podzamcz. Szkody dosyć znaczne, 10 budynków uszkodzonych.

Aresztują Polaków w dalszym ciągu. W Brodnicy aresztowano p. Bizana, członka zarządu Banku i p. Stankowskiego, posiadziela apteki. Aresztowania dokonali „Grenzschutz” z powodu podpisania przez nich listy składkowej polskiego podatku narodowego. P. Bizana zwolniono niechawem za kaucja 100 tysięcy marek, a p. Stankowskiego wywieziono do Wisłoujścia. Wszelkie starania celem uwolnienia go pozostały dotąd bez skutku.

Z Chelmy podaliśmy już obszerniejsze wiadomości o najeździe „Grenzschutzu”, który pociągnął za sobą poważne zabawienia i ofiary w ludziach. Znamienem przystem jest, że przeciwko pobytowi Grenzschutzu w Chelmie i okolicy zaprotowali sami nawet Niemcy miejscowi z burmistrzem p. Hartwiche i Radą robotniczą na czele. W tej mierze poczynili starania u generalnej komendy w Gdańsku.

11 polskich żołnierzy skazanych na 145 lat domu karnego. Sad wojenny stanu obłążenia w Bydgoszczy rozpatrywał na posiedzeniu 6. lutego sprawę 11 polskich żołnierzy o zdradę stanu i opór przeciw władzy. Wszyscy 11 należeli do regularnych oddziałów wojskowych, operujących pod Bydgoszczą przeciw Grenzschutzu i dostali się pod Hopfengarten do niewoli 21. i 22. stycznia. Przeciw jencom Polakom wniósł prokurator dla 3 po 5 lat fortecy, dla 8 karę śmierci. Skazani zostali wyrokiem sądu: 1 (rodem z Królestwa) na 10 lat, 2 każdy na 12 lat, 5 każdy na 15 lat domu karnego (Zuchthaus), 3 każdy na 12 lat fortecy.

Według uchwały delegowanych rad żołnierskich w Olsztynie postanowiono oznaczyć Grenzschutz zewnętrzna odznaką: Czarnym krzyżem na białej tarczy.

A więc rozbójnicy Grenzschutzu stroją się emblematami swych sławetnych pracowników krzyżaków. Czyny Grenzschutzu nie odróżniają się od okrucieństw krzyżaków. I nowoczesni bohaterzy znajdą swój Grunwald.

Znów napiętnowane kłamstwo. Według „Pol. Parl. Nachrichten” z 16. l. b. r. podał do protokołu burmistrz Szubina, Block, jako „naoczny i wiarogodny świadek”, że 11. stycznia b. r. Polacy po osaczeniu miasta w nieludzki sposób wyrzynali niewiasty i dzieci niemieckie, które nie zdążyły zbiec podczas strzelaniny.

To oświadczenie Blocka powtórzyły „wiarogodne” gazety berlińskie, jak „Vorwärts”, „Tageblatt”, „Dt. Tageszeitung”, a za niemi gazety prowincjonalne.

Wymysły i kłamstwa burmistrza Blocka piętnują z oburzeniem Niemcy szubiński oświadczając nieprzyznaniu.

Przez „Vorwärts” a i inne gazety niemieckie ogłoszona wiadomość, jakoby podczas zdobycia Szubina dnia 11. stycznia przez żołnierzy polskich wyrzynano niewiasty i dzieci, jak podać miał do protokołu burmistrz Block, piętnują podpisani jako kłamstwo.

Szubin, 26. stycznia 1919. Deppe, radca weter. Krueger, pastor, Rieck, komisarz obwod.

Hunowie w Białostoku. W nocy 6. stycznia zajęli Niemcy Białostok. Natychmiast urządzili rewizję po domach, aresztując 85 mężczyzn. Podczas transportu do Pity, eskorta posztruchwała ich, biła kolbami i kopala. W Pile niemiecka ludność obrzucała ich najwstrętniejszymi wyświskami, pluća na nich, aż porucznik pewien ujął się za nimi. Zamknięto ich w koszarach i po dwóch tygodniach wypuszczono na wolność. Drugiej części, mimo żądań ze strony władz w Nalce, jeszcze nie wypuszczono. Rodzicom aresztowanych nie wolno swych najbliższych odwiedzać. Przepustek Niemcy mieszkańcom nie wydają. Telefonicznie ani fechać koleją nie mogą. Wszelkie porozumienie się pomiędzy mieszkańcami jest więc niemożliwe.

Jeżeli się naszym jeńcom i internowanym w niewoli wiedzie, możemy osadzić z listów jakie z obozów otrzymujemy. Nie wolno im pisać do rodzin po polsku. Wszystko, co Niemcy dla siebie użyć mogli, odebrali im. Odczytywanie jeńców, to rzecz poboczna. Mimo to biedacy ci nie tracą nadziei, jak pisał, bo Pan Bóg nie rychły, ale sprawiedliwy.

Wiadomości polityczne.

Nowe ministerjum Rzeszy. Berlin, 14. II. (WTB.) Nowe ministerjum Rzeszy składa się jak następuje: prezesem ministrów został Scheidemann, zastępcą jego oraz ministrem finansów — Schiffer, sprawy zewnętrzne hr. Brockdorff-Rantzau, sprawy wewnętrzne — Dr. Preuss, ministrem pracy — Bauer, ministrem gospodarczym — Wissel, urzędu żywnościowego — Robert Schmidt sprawiłości Landsberg, obrony krajowej — Noske, sprawy kolonialne — Dr. Bell, pocztę — Giesberts, urząd demobilizacyjny — Dr. Koeth, ministrami bez portfelu zostali: Dr. David, Erzberger i Gotthein.

Przeważają w składzie tym soc. demokraci w liczbie 7, potem są centrowcy (4) oraz demokraci również w liczbie 4.

Ministerjum pruskie „protestuje”. Berlin, 14. II. (WTB.) Ministerjum dla spraw wewnętrznych wysłało do adwokata Placzkę w Poznaniu telegram następującej treści: „Rozporządzenie t. zw. Nacz. Rady Ludowej z dnia 14. stycznia 1919, na mocy którego rozwiązana została Rada miejska jest prawnie nieważne. Prawnie istniejąca korporacja zastępcza jest tak jak dawniej, dziś jeszcze dawna Rada miejska.

Afera zamordowania Liebknechta. Berlin, 12. II. (WTB.) Organ socjalistów niezależnych „Rote Fahne” podnosi w ostatnim numerze ciężkie zarzuty w sprawie zamordowania Liebknechta i Róży Luxemburg. Wymina szczególnie po nazwisku pewną liczbę oficerów i żołnierzy, zarzucając im zgóry dokonanie mordu tak na Liebknecha jak i Luxemburgowej. „Vorwärts” podając wiadomość za „Rote Fahne” domaga się ściśle przeprowadzenia śledztwa, ponieważ sądcą z wywodów ostatniego pisma, muszą istnieć dowody, na mocy których „Rote Fahne” tak ciężkie zarzuty podnosi.

Rozruchy w Duisburgu. Duisburg, 13. II. (WTB.) Do wielkich wykroczeń przyszło wczoraj w tutajszem mieście. Tysiączne rzesze ludu zebrały się przed ratuszem, oburzone uchwała Rady miejskiej, na mocy której zamierzano ściągnąć podatki na piątą kwartał. Demonstranci wdarli się do ratusza, uprowadzając z sobą nadburmistrza oraz innego urzędnika, zmusili ich do wzięcia udziału w pochodzie, nakazując nieść im na odmianę szlendar czerwony. Wszelkie lokale i kawiarnie opróżniono z gości, nakazując je pozamykać. Kolej elektryczna wstrzymano, kolejarzy rozpedzono. Wieczorem spalowano wiele składów. Liczna rzesza wdarła się do więzienia, uwalnając wszystkich umieszczonych tam więźniów.

Włochy domagają się swej własności. Wiednia, 13. II. (WTB.) Wczoraj w południe zjawili się w bibliotece Cesarskiej włoska komisja z oficerem na czele, domagając się wydania około 120 nader wartościowych rękopisów, między którymi znajdują się oryginalne manuskrypty poety włoskiego Tassa, które niedawno za pomorem Audiencji cesarskiej zabawiono z biblioteki biblioteki Królewskiej. W razie niewydania żądanych skarbów literatury włoskiej, groziło Włochi iż odbiorą je gwałtem, przysyłając oddział uzbrojony w ręczne granaty.

Ze świata.

Dramat miłosny. Oranienburg, 14. II. (WTB.) W domu przy ul. Kurfuerster, rozegrała się wczoraj po południu tragedia miłosna, rzucająca jasne światło na stosunki panujące w Niemczech. Szesnastoletni (!) Walter Dubres, mieszkający na stacji u 44-letniej Anny Kuhnt, zastrzelił ją na własne jej żądanie, potem dwoma strzałami odebrał sobie życie. Jak z pozostawionych listów wynika, rozegrał się dramat ten na tle stosunku miłosnego.

Nasze sprawy.

Narodowe Stronnictwo Ludowe w Poznaniu urządza w środę 19. bm. o godz. 12 w połud. na wielkiej sali w połud. na wielkiej sali w Bazarze wiec, na który zaprasza wszystkich obywateli miasta i wsi.

Do członków biblioteki polskiej w Halli. Członków zarządu biblioteki polskiej w Halli proszę z polecenia Rady Ludowej Lipska i okolicy o przesłanie adresów celem porozumienia się co do przeniesienia biblioteki do Poznania. Wszelkie gazety polskie proszę o powtórzenie niniejszego ogłoszenia.

Bożenna Schulzówna, sekretarka Rady Ludowej.

Odezwa do nauczycieli ludowych. Nauczyciele, koleczy!

Zmarłychwstająca Ojczyzna w ostatniej chwili Waszych usilnie domaga się uslug. Stać ciem zatem zwartym szeregiem ramię przy ramieniu i wszelkich dokładacie starań, aby pierwsza nasza pożyczka jak najpomyślniej szyn uwieńczona została skutkiem. Za mało, stanowczo za mało czyni jednak ten nauczyciel, który na olfaju Ojczyzny składa tylko to, na co mu stosunki osobiste pozwalają. Mamy bowiem nietylko możność, ale skutkiem tego i swięty obowiązek zrobienia nieskończone wiecej. W ciągłej będąc styczności z ludem, powinniśmy koniecznie rzucić planące żagwie agitacji wszędzie tam, dokąd nie dociera zachęta słowa drukowanego, powinniśmy zagzać objętych, zbudzić ośpaych, zderzyć huskę z oczu tym wszystkim, którzyby pomimo wszystko wciąż jeszcze z niedowierzaniem patrzeć mieli w blask wschodzącego Wielkiego Dnia Wolności. Koleczy! Kto jest odpowiedzialnym i powołanym do zadania tego po naszych wioskach i stalach wielkopolskich od Was? — Do zynu zatem, koleczy — do czynu szlachetnego, a Bog i Ojczyzna błogosławić Wam będą.

Lugwy pod Bukiem, J. Stasiewski.

Wszelkie pisma polskie uprasza się o powtórzenie powyższej odezwy.

Nowy rozkład jazdy koleją.

Od 6. lutego kursują od Poznania i do Poznania następujące pociągi:

1) Na linii Poznań-Zbąszyn: z Poznania do Nowego Tomysła o 3,05 rano i o 1,40 po południu. Z powrotem z Nowego Tomysła o 6,12 rano i o 5 po południu.

2) Na linii Poznań-Inowrocław: z Poznania do Inowrocławia o 7,50 rano i 7,28 wieczorem. Z powrotem z Inowrocławia o 6,54 rano i 3,39 po południu.

3) Na linii Poznań-Leszno: z Poznania do Starego Bojanowa o 7,11 rano, 3,12 po poł. i 8,30 wieczorem. Z powrotem z Bojanowa o 6,10 rano, 10,43 przed południem i 5,38 wieczorem.

4) Na linii Poznań-Kluczbork: z Poznania do Ostrzeszowa o 10,11 przed poł. i 3,00 po południu. Z powrotem z Ostrzeszowa o 6,20 rano i 2,46 po południu.

5) Na linii Poznań-Strzałkowo: z Poznania do Strzałkowa o 7,57 rano i 2,54 po południu. Z powrotem ze Strzałkowa o 5,28 rano i 11,55 przed południem.

6) Na linii Poznań-Krzyż: z Poznania do Krzyża o 5,32 po południu, z Poznania do Wronek o 3,20 rano. Z powrotem z Krzyża o 12,39 w południe, z Wronek o 5,31 rano.

7) Na linii Poznań-Pniewy: z Poznania do Pniew o 7,30 wieczorem. Z powrotem z Pniew i 8,23 rano.

8) Na linii Poznań-Wągrówiec (przez Skoki): z Poznania do Wągrówca o 2,19 po południu. Z powrotem z Wągrówca o 7,43 rano.

9) Na linii Poznań-Pila: z Poznania do Budzyna o 2,15 po południu; z Budzyna do Rogoźna o 4,50 po południu. Z Rogoźna do Poznania o 6,60 rano.

10) Na linii Poznań-Grodzisk-Wolsztyn: z Poznania do Wolsztyna o 2,13 po południu; z powrotem z Wolsztyna o 4 rano.

11) Na linii Gniezno-Oleśnica: z Gniezna do Krotoszyna o 6,15 rano, z Gniezna do Zdun o 2,49 po południu. Z powrotem ze Zdun do Jarocina o 7,27 rano, z Jarocina do Gniezna o 12,06 w południe, z Krotoszyna do Gniezna o 4,01 po południu.

12) Na linii Czempin-Srem-Jarocin: z Czempina do Jarocina o 5,25 rano i 6,15 po południu. Z powrotem z Jarocina do Czempina o 5,14 rano i 4,32 po południu.

13) Na linii Gostynin-Koźmin: z Gostynina do Koźmina o 10,45 przed poł. Z powrotem z Koźmina do Gostynina o 2,25 po południu.

14) Na linii Leszno-Jarocin: z Jarocina do Gostynina o 8,45 rano i 4, 52 po poł. Z powrotem z Gostynina do Jarocina o 7,03 rano i 3,02 po poł.

15) Na linii Leszno-Ostrów-Skalmierzycy: z Ostrowska do Ponieca o 5,24 rano i 4,39 po południu. Z Ponieca do Ostrowska o 9,36 rano i 9,21 wieczorem. Z Ostrowska do Skalmierzycy o 7,17 rano, 1,38 po południu i 7,55 wieczorem. Ze Skalmierzycy do Ostrowska o 6,30 rano, 2,41 po poł. i 6,57 wieczorem.

16) Na linii Ostrow-Odolanów: z Ostrowska do Odolanowa o 6,08 rano (tylko w dni powszednie) i 1,22 w południe. Z powrotem z Odolanowa do Ostrowska o 7,15 rano (tylko w dni powszednie) i 2,50 po poł.

17) Na linii Ostrzeszów-Deutschdorf (?): z Ostrzeszowa do Deutschdorf o 2,13 po poł. Z powrotem z Deutschdorf do Ostrzeszowa o 4,17 po poł.

Składki i pokwitowania.

— * W administracji pisma naszego złożono następujące składki:

Na Lwowian: Tow. Iskra w Strzałkowie 50 mk. Zebr. w kotku gości pp. R. Napieratów w Buku 110 mk. Z okazji rocznicy ślubu pp. Fliegerów zebr. przez p. Szopińską 50 mk. Centnerowa 15 mk. Wlekińska 15 mk. Dr. Paubna Jarnatówska 20 mk. Razem z poprzednio kwit. 17 250.— mk.

Na Wojsko Polskie: Tow. Iskra w Strzałkowie 107 mk. Wygrane na leśniczówce w Bytynie 12 mk. M. Lautererowa z Wiżeśni 60 mk. Napoleon Rutkowski ku uczczeniu pamięci śp. Józela Raczkowskiego, komendanta Chodźcy 100 mk. Zebr. na imien. mamusi Adela Gregorowiczówna 60 mk. Zebr. na weselu p. Marcinkowskiej z p. Bołińskiego 24 mk. Tow. Personalu żeńskiego 44,40 mk. Razem z poprzed. kwit. 33 423 24 mk.

Na Chleb św. Antoniego: T. Ankiewicz z podz. za udz. łaski 5 mk. Mrozińska z podz. za wst. prośbę 10 mk. Razem z poprzed. kwit. 48.— mk.

Sprostowanie. Br. Wizowie z Brodowa zamiast wienca na trumnę śp. Józely Swidzińskiej z Nietrzezanowa 50 mk. Tadeusz Witold, Elżbieta i Aleksandra Wize zamiast wienca na trumnę śp. Józely Swidzińskiej 20 marek, Antonina Krzyżanowska zamiast wienca na trumnę śp. Józely Swidzińskiej 10 mk.

Pokwitowanie: Mk. 185.— zebrane w administracji naszej na Bibliotekę im. Marji Konopnickiej wypłaciliśmy pani M. Siewiczywej za stosownem pokwitowaniem.

Pomoc dla Lwowa.

Za zgodą naczelnej władzy dzielnicowej kleruje akcja niesienia pomocy bohaterskim obrońcom Lwowa utworzony przy Radzie Narodowej komitet. Celem zapewnienia dostatecznego powodzenia usilowaniom naszym, poprosiliśmy do współpracy szereg znanych pań i panów, którzy zbierają z upoważnienia naszego, każde w swym okręgu, dary w naturze i deklaracje na większe przesyłki kolejowe (produktów rolniczych, gotowych artykułów spożywczych, bielizny, środków opatrunkowe itd.) Wszelkie nabiegi na rzecz Lwowa ze strony czynników nie porozumiewających się z komitetem naszym, arkożyłek podejmowane w najlepszej intencji, paraliżują sprawność działania i skutecność akcji naszej, dla tego prosimy łaskawych ofiarodawców, aby o ile bezpośrednio nie może się z biurem naszym (Rada Narodowa Aleje 1) nasytająca większe trudności, zaufa-

niem swym zechcieli darzyć wygłoznie to mi by lub instytucje, które z naszego dzialeja upowaznienia a mianowicie: pp. Pomorskiej w Gnieźnie, Krwińska (fa. Roman Krwińska) w Ostrowie, Jordan w Golaszynie, pp. Ir. Szolowskich w Zwadowie i Rolnika w Koraiku. Droga przesyłka kolejowa z ładunkami żywnością i środkami opatrunkowymi i bielizną odejdzia 4 dniach najbliższych pod eskortą Straży Ludowej w Poznaniu i opieka delegacji. Komitet pomocy dla Lwowa przy Radzie Narodowej.

Wiadomości miejscowe i potoczne

OSOBISTE

— * Ślub. Dnia 27. z. m. pobłogosławił ks. prob. Hakert w kościele parafjalnym w Starym gardzie związek małżeński pomiędzy panną Stefanią Nadolną a p. Bernardem Kaziemskim z Jablonowa. Podczas uczty weselnej przemówił do nowożeńców w serdecznych słowach ks. Rozkwitalski. Uczta przybrała charakter nawiąski narodowy. Urządzona składka na cele narodowe przyniosła mk. 100. Telegramem z życzeniami nadzlesło przeszło 80. Młodej parze Szczęść Boże!

— * Wspomnienie pośmierne. Dni 9. bm. poniedziałek podczas krwawej odprawy wrogów na Łomnicy zaszczytną śmierć jeden z najlepszych synów ukochanej naszej Ojczyzny, śp. Tadeusz Gunderman.

Umiałwał on gorąco swiętą sprawę; nie w pięknych słowach, których niestety wokolo niego zbyt wiele padało, lecz w czynach dał temu świadectwo. Od pierwszego dnia założenia Straży Ludowej brał w niej silny udział świecąc przykładem starszej i młodziej swej braci. Gdy konieczność zmusila nas do organizowania się w kadrach wojskowych, śp. Tadeusz, rzucając bez namyslu rodzinę i zawod, pospieszył jako jeden z pierwszych do szeregów i ruszył w paru dniach pod Zbąszyn. Tutaj w twardej, nieznannej każdemu służbie frontowej, zajaśniały cnoty jego obywatelskie nowym, ostatnim niestety blaskiem. Po 3 tygodniowym pobycie na linii bojowej złożył młode swe życie. Licząc lat 22, na ołtarzu Malki-Ojczyzny, pieczętując krwawo wyznane zawsze hasło: „nie słowy, jeno czynem!”

Ci, co go znali, przyjaciele, koleczy i druchowie, stawiajcie sobie życie jego za wzór; uczcie tym najlepiej pamieć drogiego zmarłego; jenaż będzie miło, że krewią swoją szlachetnie przysposybił najdroższej swej malce nowych dzielnych synów.

Zegnamy Cię, kochany przyjacielu i dzielnym druchu! Ziemia oczysta przytuli Cię do swego łona jako matka najdroższe swe dziecko a dusza Twoja złączy się z dawanymi i swiętymi bohaterami, ległymi w walce o wolną i zjednoczoną ojczyznę.

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE

— * Z teatru.

W sobotę 15. lutego: „Siostra Beatrzyka”.

W niedzielę 16. lutego po poł. o godz. 5 „Beleşem Polskie” wieczorem „Killiński”.

W poniedziałek: „Siostra Beatrzyka”.

— * Sprawy lekarskie. Wydział lekarski postanowił zająć się losem młodszych kolegów, którzy obecnie zmuszeni zostali przerwać swa studia. Poczyni się starania, aby kandydatom medycyny, będącym przed egzaminem państwowym, umożliwić złożenie takowego z uzyskaniem patentu, słuchaczom zaś niższych semestrów wyszukać odpowiednie zajęcia w szpitalach, aby się dalej kształcić mogli. Uprasza się o zgłoszenia do biura z podaniem dotychczasowego stanu studiów i wyrażeniem swych życzeń.

Biuro informacyjne dla lekarzy. Dr. Dembiński, św. Marcin 66.

— * W Słow. Artystów odbyło się 9. lutego rozlosowanie obrazów pomiędzy członków z następującym rezultatem: p. Wojciechowski nr. 97, ks. kan. Prądzyński nr. 231, Ruden i Rokowski Pleszew 171, Radca Moty Bytyń 361, Dr. Glowacki 23, Szenie Korzkwy 87, Dr. Perlicki 72, Czepczyński 11, Niemojowski Słowiński 277, Dr. Pernaczyński 71, Mrowczyński Ostrowo nr. 161, K. Unrug Cerekwica 154, Ossowidła Skokówko 114, hr. Sokolnicka Cieśle 280, Chlapowski Rogaczewo 121, Marja Grossmann 102, Mlika 60, Inż. Domagalski 381, Dr. Seydlit 111, ks. kap. Zakrzewski 99, Kowalski Święta 29, ks. Kubiński Czerniejewo 367, ks. prob. Maciaszek Bakowice 270, Łakiński 365, Modlibowski Czachorowo 126, dyr. Kontrowicz 54, ks. Radomski 76, Madaliński 65, ks. prob. Makowski Gdańsk 268, Sokolnicka 87, Domimirska Hohendorf 118, Majowa 62, Lipski Górzno 258, Dr. Mieczkowski 23, Pielichowski Zielenki 298, ks. prob. Kryzan Cerekwica 153, hr. Czarniecki Golejewko 127, szambelan Jackowski Wronczyno 116, Ludwik Frankiewicz 18, Zieliński Lubin 28, Mliki Obudno 89, ks. prob. Białas Ruchelce 374, Markiewicz 380, K. Kahl 53, Chlapowski Rzegocin 123, Dr. Stark 83, Mroczkiewicz 64, dyr. Ziółkowski 98, Dr. Ganowicz Międzychód nr. 182.

— * Wojsko polskie w Poznaniu się tworzy. Brak mu książek fachowych do instrukcji. Mamy ich dosyć w niemieckim języku. Zwracamy się do wszystkich osób, chcących się wojsku naszemu przysłużyć, a umiejących poprawnie tłumaczyć z języka niemieckiego na polski, z prośbą, aby zechcieli w interesie wojska naszego bezinteresownie się podjąć tłumaczenia dzieł nam potrzebnych i to jaknajprędzej.

Zgłoszenia przyjmują inspektor wojsk technicznych podpułkownik Skoryna w Poznaniu, ul. Ludwika nr. 15 w poniedziałki, środy i piątki od 10 i pół do 11 i pół przed południem. Głównodowodzący

Dowódz. Muśnicki, gen.-por. Dowolność żołnierzy. Które państwo ofiarowaloby żołnierzom polskim z batalionu telegrafistów, II kompanji, pokój 37 na kerwersku gramofon?

— * Z Tow. Przyj. Sztuk Pięknych (w ogry Domu Przemysłowego). Jutro w niedzielę dn. 16. jako w ostatnia wystawa, wstęp do Salona naszego bezpłatny. Wystawa otwarta od 12-3.

ks. Andrzej Kostlencki

proboszcz w Murzynie, notariusz dekanalny, oparzony św. Sakramentami, umarł w czwartek, dnia 13. bm. o godz. 11,1 w poł. w 53 roku życia i 26. kapłaństwa. Ekspozycja odbędzie się z inowrocławskiego lazaretu powiatowego w poniedziałek, dnia 17. bm. o godz. 9,1, przed południem do kościoła Panny Marii w Inowrocławiu, poczem nabożeństwo żałobne z wigilią i złożenie zwłok do grobu. W imieniu duchowieństwa dekanalnego

ks. W. Haupa, dziekan. GNIEWKOWO w lutym 1919. z3639

W czwartek, d. 13. bm. o godz. 12, w poł. zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, w 53 roku życia, oparzony św. Sakramentami, mój najukochańszy syn, nasz najdroższy brat i wuj s. p.

Ks. Andrzej Kostlencki

proboszcz w Murzynie. Ekspozycja odbędzie się z inowrocławskiego lazaretu powiatowego w poniedziałek, d. 17. bm. o g. 9, przed poł. do kościoła P. Marii w Inowrocławiu, poczem nabożeństwo żałobne z wigilią i złożenie zwłok do grobowca, Przewiezienie zwłok do grobowca w Murzynie nastąpi później. O modlitwę za duszę Zmarłego proszę

w ciężkim smutku pogrzezona matka z rodziną. Golinowo-Nidom-Gniezno. w lutym 1919.

Dnia 9. b. m. poległ w walkach pod Łomnicą bohaterstwo w obronie Ojczyzny dłużej współpracownik i dyrektor firmy naszej, nieodżałowanej s. p.

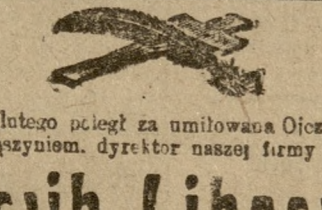
Ludwik Likowski

w wieku 84 lat. — Góra Patrioty, wzór Obywatela-Polaka o charakterze hartownym i czystym jak iza, poświęcił s. p. Ludwik Likowski jako jeden z najpierwszych w szeregi Wojska Polskiego, by własną pierś ofiarować Ojczyźnie. Nie powstrzymali go od tego kroku szlachetnego ani wzgląd na zdrowie nadszarżonię trudami w wojsku pruskim, ani też względy na własny materialny interes. Poświęcił się za Ojczyznę i tak prawdziwy bohater.

Część głęboką dla Jego czynów szlachetnych, dla zasług Jego położonych zarówno w interesie Ojczyzny jak i naszego przedsięb. orstwa zachowamy na zawsze

F. K. Ziółkowski & Ska.

Tow. z o. p. w P. Poznaniu z 5693

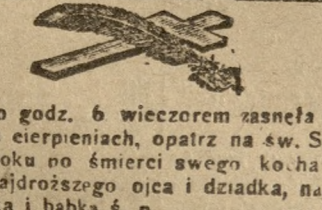

Dnia 9. lutego poległ za umiłowaną Ojczyznę w Łomnicy pod Zbąszynem, dyrektor naszej firmy s. p.

Ludwik Likowski.

Tracimy w nim przelozonego nadzwyczajnie szlachetnego, który zawsze dbał o dobro swoich podwładnych. Zaczoną a naszemu najdroższemu ojcu i dziadku, nasza nieodżałowana matka i babka s. p.

Personal firmy F. K. Ziółkowski & Sp. Poznań - Wilda.

Dzisiaj o godz. 6 wieczorem zasnęła na krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, oparzą na św. Sakramentami, ledwie pół roku po śmierci swego ko. haącego męża, a naszego najdroższego ojca i dziadka, nasza nieodżałowana matka i babka s. p.

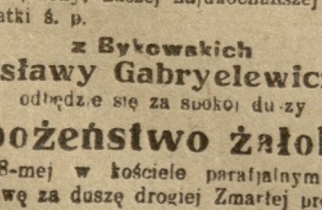
Ludwika Dutkiewiczowa

przeżywszy lat 83. O czem donoszą

w ciężkim smutku pogrzeżeni dzieci i wnuki.

Bobrowniki, dn. 13. lutego 1919.

Pogrzeb i złożenie zwłok do grobu odbędzie się w poniedziałek, dnia 17. bm. o godz. 10, w Duchowie.

Da a 19. b. m. jako pierwsza bolesna rocznica śmierci mej najdroższej żony, naszej najukochańszej nigdy nieodżałowanej matki s. p.

z Bykowskich Bronisławy Gabrielewiczowej odbędzie się za spokoju du. zy nabożeństwo żałobne o godzinie 8-mej w kościele parafialnym w Srodzie. O modlitwę za duszę drogiej Zmarłej proszę

w smutku pozostały mąż z dziećmi. Zrenica w lutym 1919.

Z grona czołków naszych poległ na polu chwale pod Łomnicą dnia 9. lutego s. p.

Tadeusz Gunderman,

były sekretarz towarzystwa naszego, z3616

w 23. roku życia. Tracimy w Nim gorliwego członka i serdecznego druha. Pamięć o Nim zachowamy na zawsze!

O liczny udział szan. członków w pogrzebie, który się odbędzie w niedzielę o godz. 2. po poł., z denu żałoby przy Walach Karmelitańskich 2a, proszę

Zarząd Klubu Sportowego „Posnania”.

Dnia 14. lutego zasnęła w Bogu po długich cierpieniach, oparzona św. Sakramentami, nasza droga matka i babka s. p.

Józefa Sellawa

licząc lat 72.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 17. b. m. o godz. 1,3 po poł. z Zakładu św. Józefa. Nabożeństwo żałobne nazajutrz w kościele św. Florjana w Jezycach. n1420

Rodzina.

Dnia 15. b. m. o godz. 8 i pół zasnął w Bogu oparzony św. Sakramentami s. p.

Bronisław Kostrzewski

w 72. roku życia.

Ekspozycja zwłok do kościoła w Biskupicach Szal. odbędzie się w poniedziałek o godz. 4. po południu. Nabożeństwo żałobne i pogrzeb nazajutrz o godz. 11. O czem donosi

z3694 w imieniu straszonej rodziny

Ks. Kazimierz Kostrzewski.

Za spokój duszy s. p.

Dr. Zygmunta Szudrzyńskiego

odbędzie się

nabożeństwo żałobne

w środę, dnia 19. b. m., o godz. 1/2 11. przed poł., w kościele św. Marcina w Poznaniu.

n1419 Rodzina.

Dnia 12. bm. zmarła po bardzo ciężkich i długich cierpieniach nasza 5-letnia córeczka

Bożenka.

Ię ciężką żałobę dzielimy się z przyjacielami i znajomymi. Pogrzeb odbył się w Warszawie.

Antonina z Hulewiczów i Msc. wój Dr. Smeranowicz.

Warszawa, 14. 2. 19.

(Zórawa 4A.) z 3692

PRACA

Kto udzie konwersacji franc. i panu Lask. zgł/ do eksp. Kur. pod z3350

Zdolni MONTERZY

na siłę i światło elektr., tylko pierwszorzedne siły mogą się zgłosić. Biuro elektrotechniczne z3352 Czerniak, Stary Rynek nr. 60.

LEKARZ

potrzebny zaraz, wiadom. udziela Apteka w Chocz, pow. kaliski, poczta Grodzisko przez Pleszew z3344

stenotypistki

poszukuje radca sprawiedliwości Cichowicz, plac Wilhelmowski 18. Upr. się o piśm. zgłosz.

Bięta ksiązkowa

która pracowała kilka lat w Poznaniu, poszukuje posady od 1. 4. 19. Żel. do eksp. Kurj. Pozn. pod z3349

korepetytora

dla ucznia wyższej tercji gimnazjum hum. Zgłoszenia do eksped. Kurj. ra pod z 3581

posady kierown. i majstra

w parowej cegielni. z 3459 Stanisław Kordacki, Antociewo, poczta Czarnkovo

pomocnik biur.

potrzebny zaraz lub od 1. 8. 19. Zgłosz. z życiorysem, odpisami świadectw i podaniem pensji należy jaknajprędzej nadesłać. Powiatowy urząd zbożowy (Krzyszew, Pozn. n1377

maszyniarki i ręczniarki

w pracowni n1357 do pracy w o-k. natychmiast potrzebny. Miejski urząd pracy Oddział żeński, ul. Sanieżyńska 10a part. lokój 2

kiper

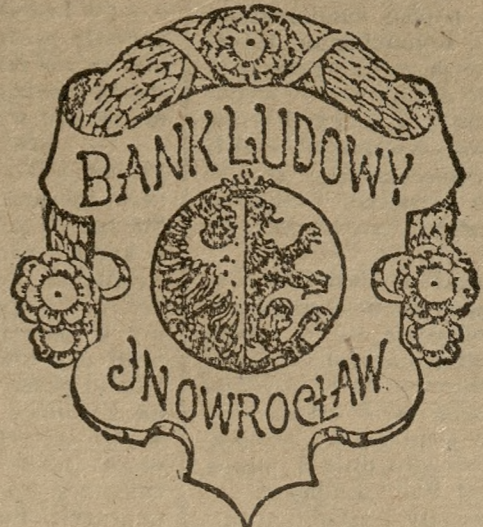
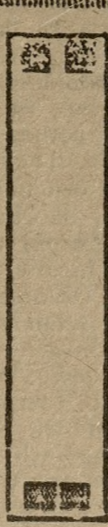
obeznany z kupałami i pielęgnacją, specjalnie win. goronowg erstich. Oferty do Kurj. Pozn. pod z3450

Uczeń, miejsca

który się uczył 1 1/2 roku w drogerji, poszukuje zaraz na dalsze wyuczenie. Zgłoszenia upr. się do eksp. Kurjera Poznańskiego pod literą z3410.

Bięte ekspedjentki i uczennice

potrzebne zaraz lub od 1. marca. z 1041 W. Hahn, Stary Rynek nr. 58.

przyjmuje podpisy na

n1126

5% Polska Pożyczka Państwowa

Wystarczy wpłacić 20 procent, to znaczy: kto ma 20 marek, może podpisać 100 mk.

Termin 20. lutego 1919. r.

KUPNA

Poszukuje się n1319 dwóch maszyn do pisania, nowych lub używanych, w dobrym stanie, z głoskami polskimi, oraz jedna maszynę do liczenia. Oferty należy złożyć Oddziałowi Handlowemu, przy Głównym Urzędzie Zwirowościowym, ul. Hohenzollernów 38, II. piętro pod nr. 16, pokój.

Pożyczka wojenna

kapitału za gotówkę. z3461 J. Kleinke, ul. Strzelecka 32.

SPRZEDAŻ

Partie dobrej niemieckiej koniaku i rumu korzystnie do nabycia z 3571 J. Barelkowski, desytlacia w Sremie.

Sacharynę

z fabrykacji wól mineralnych 45%, kumę każda ilość. Piacę 1400 mk. za kg.

E. F. Lewandowski

fabryka wól mineralnych n1186 Pleszew. Telefon 146.

2,000 cygar

korzystnie na sprzedaż z4555 J. Rycerska 37. II. na lewo.

Wniejszy skład cukierków

dobrze prosperujący w górnej części miasta, z powodu w. prowadzki do sprzedania. Zgłoszenia eksped. Kurjera pod z 35-7.

Palniki

do lasa karbidowych nadeszły. J. Andersz ulica Wiosnowska 14. z8524

OLIWA

notowana i czeka netto 175 kg. na sprzedaż Bobowski, z3458 Hotel Royal, ul. Marcina 8. p. 24

Większy ilość pod gwarancją prawdziwego miodu

mam do oddania. Zgłoszenia do eksped. Kurjera pod lit z3578

Szałki żelazne, skarby

ściśne do wmurow dost. Ziętkiewicz & Mincikiew cz. Poznań, ul. Nowa 8. n1201

OZENKI

Destylator z Poznania, 25 lat, wzrostu i mci powierzochność, syn uczo. rozgłow. szufa dla braku znajomości p. na tej drodze

żony.

Panny lub młode wdówki z małym majątkiem, naczelniej ze ws. Oferty z fotograf., której zwrotem zapewnią się, do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod nr. 1002

zamażpójscia.

Zeloz, do eksp. Kurj. pod z3342.

Dr. HARRY COBLINER

specjalista w chorobach żołądka, kiszek i przemiany materji. Uł. Lipowa 3. I. p. tr. — Tel. 2093. Godziny przyjęć: od 9-12 i 3-5. po połud.

Dr. med. Cybichowski

lekarz praktyczny n1371. Przyjmuje codziennie od 9-10. i 2-3. — w niedzielę od 11-12. Żabikowo. — Tel. nr. 6.

Kupiecka szkoła pryw. Preissa

w Poznaniu, ul. Rycerska 29. Nauka rozpoczyna się dnia 2. kwietnia. Książkowość rolnicza. Nauka języka polskiego. — Prospekty na żądanie. — n1289

Pedagogium, Poznań.

Nauka we wszystkich klasach od sekundy do piąmy trwa nadal. Przygotowuje do wszelkich egzaminów wojsków. Rozszerzony pensjonat dla uczniów we własnym domu (centr. urz.ew. i światłem elektr.) Stała akad. kolegium naucozoeliskie. Prospekty ilust. frakco. Dla uczniów polskich nauka w jęz. polskim. Sekretarjat Wilhemowska 25, II. utr kierownik przyjmuje codziennie od godz. 6-7 od 6-7.

Nowy kurs stenografji

n1415 (podług systemu Stolze Schrey) rozpoczyna się w środę, dnia 19. bm. w gmachu kolonizacyjnym nr. 19. na parterze. Blizsze szczegóły także codziennie od godz. 6-7 wieczorem. Kromczyńska.

Do ogrzania centralnego drzewa opałowego.

dostarcza każda ilość. Firma C. Hartwig, Poznań, telefon nr. 4-71

oferujemy pośrednictwo

w placeniu wszelkiego rodzaju zobowiązań w Rzeszy Niemieckiej.

Bank Związku Spółek Zarobkowych.

Hotel Hüttnera w Srodzie

nowocześnie urządony połączony z dobrze prosperującym składem win od roku 1840 w tym samym posiadaniu, do nabycia. — Reflektanci zechcą się wprow. złożyć do Hotelu Hüttnera w Srodzie. n1418

Lokomobile parową

o sile 75 koni zamianithym na mało używaną od 140-200 koni sily. ewtl. kupę bez zamiany. Łaskawe oferty do ekspedycji niniejszego pisma pod z3606.

partji.

Panna, lat 33, z d. brej rodziny, gospodarna i sympatyczna, z majątk. 25 tysięcy później więcej, szuka odpowiedniej

w pomoc

Bardzo biedna matka niemająca żadnych funduszów na to, aby jej jedyny syn posiadajac niezwykłe zdolności i chęci do nauki, mógł się uczyć i tem zapewnić jej przyszłość. Prosi którą z szlachetnych osób, aby mu

przyjąć mogła. Łaskawe oferty proszę pod adresem: A. I. Stupca, K-61. Połskie, al. Kościuszki 162. dom Młotowskiego. z3776